Hukuk Bölümü 2013/257 E. , 2013/653 K.

- **DAVALI ŞIRKETIN, DAVACI KURUM TARAFINDAN TAHAKKUK ETTIRILEN SANAYI SUYU SATIŞI CEZA BEDELINI ÖDEMEMESI KARŞISINDA, BU BEDELIN TAHSILI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN, DAVALI ŞIRKETIN 6102 SAYILI TÜRK TICARET KANUNU HÜKÜMLERI UYARINCA KURULMUŞ VE ANILAN YASA HÜKÜMLERI UYARINCA FAALIYET GÖSTEREN VE BU KANUNA TABI OLAN, KAMU KURUMU NITELIĞI TAŞIMAYAN, ÖZEL HUKUK HÜKÜMLERINE TABI BIR ÖZEL ŞIRKET OLMASI KARŞISINDA ÖZEL HUKUK HÜKÜMLERINE GÖRE ADLİ YARGI YERINDE GÖRÜLMESI GEREKTIĞI**
    - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14

"İçtihat Metni"

Davacı : İSKİ Genel Müdürlüğü

Vekili : Av. M.A. (Adli Yargıda)

Av. Z.Ö. (İdari Yargıda)

Davalı : A. Emlak Alım Satım İnş. Turizm Ltd. Şti.

Vekili : Av. N.K.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacı idarenin 2560 sayılı yasa ile Büyükşehir Belediyesinin su ve kanal hizmetlerini yürütmek, bu amaçla gereken her türlü tesisi kurmak ve kurulu olanları devralıp işletmek üzere kurulduğunu, kuruluş yasasının 13.maddesinde idarenin gelirlerinin sıralandığını, su satışı ve kullanılmış suların uzaklaştırılmasına karşılık abonelerden ücret alınması hususunun öngörüldüğünü, 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 05.06.1986 tarih ve 3305 sayılı yasa ile değişik 23.maddesi hükmü gereği su satışı ve kullanılmış suların uzaklaştırılması ile çevreyi kirletmeyecek tedbirlerin alınması ve aldırılması ile ilgili tarifelerin hangi kriterlere göre saptanacağı ve bu şekilde saptanan bedellerin hangi usul ve esaslara göre tahsil edileceğini belirtmek üzere Tahsil Yönetmeliğinin hazırlandığını, ilgili yönetmeliğin 7.maddesinin 2.fıkrasında, yer altı ve yer üstü sularının sanayi, inşaat ve benzeri sektörlerde kullanılması için özel kişilerce satılması ve taşınmasının İSKİ nin izin ve denetimine bağlı olduğu, bu ile iştigal edenlerden miktarı ve şekli İSKİ Yönetim Kurulunca belirlenen "izin ve denetim bedeli" alınacağının belirtildiği, yönetmeliğin 6. ve 7.maddeleri gereği İSKİ nin görev ve yetki alanı içerisinde yer altı sularının sanayi, inşaat ve benzeri sektörlerde kullanılması için özel kişilerce satışı, taşınması, tüketilmesi ve bunları denetlenmesi amacıyla yönetmelik yayımlandığını, yönetmeliğin 2.maddesi gereğince kuyu, kaptaj, havuz ve benzeri tesislerden yer altı suyu elde eden ve sanayi, inşaat ve benzeri sektörlerde kullanılması için satan ve taşıyanların İSKİ ye başvurarak "Sanayi Suyu Satış İzin Belgesi" ve "Sanayi Suyu Taşıma İzin Belgesi" almak zorunda olduklarını, aynı maddeye göre bu izin belgelerinin geçerlilik süresinin 1 yıl olduğunu, süresi sonunda yenilenmeyen belgelerin geçersiz olduğunu, bu maddeye uygun hareket etmeyen satıcı veya taşıyıcılar hakkında aynı yönetmeliğin 9.maddesi uyarınca izinsiz sanayi suyu taşıma cezasının tahakkuk ettirildiğini, yer altı suyu satışı, taşınması, tüketilmesi ve denetlenmesi esaslarını belirleyen yönetmeliğin 9.4 (a) maddesi gereğince davacı idarenin elemanlarınca mahallinde kontrol yapıldığını ve 11.08.1995 – 07.07.2000 tarihleri arasında kuyudan izinsiz sanayi suyu satışının tespiti üzerine davalıya 294.024.258 TL sanayi suyu satışı ceza bedeli tahakkuk ettirildiğini, dava anına kadar davalının herhangi bir müracaatta ve ödemede bulunmadığını belirterek alacaklarının gecikme cezası ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Tuzla Sulh Hukuk Mahkemesi: 17.07.2003 gün, E:2003/201, K:2003/265 sayı ile özetle, olayın idari yargının görev alanına girdiğinden bahisle davanın görevsizlik nedeniyle reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 1.İdare Mahkemesi: 20.09.2012 gün, E:2012/1355, K:2012/1395 sayı ile özetle, Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş ve anılan yasa hükümleri uyarınca faaliyet gösteren ve bu kanuna tabi olan, kamu kurumu niteliği taşımayan, özel hukuk hükümlerine tabi özel bir ticaret şirketinden olan alacağın idari yargıdan tazmininin istenilemeyeceği gibi özel hukuk tüzel kişisi ticari şirkete karşı idari yargıda alacak davası da açılamayacağından bahisle davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 13.5.2013 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının, davacı vekilinin istemi üzerine, son görevsizlik kararını veren mahkemece ekinde adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle, mahkememize gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı M. BAYHAN ile Danıştay Savcısı Tuncay DÜNDAR'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davalı A. Emlak Alım Satım İnşaat Turizm Ltd.Şti.nin "Sanayi Suyu Taşıma İzin Belgesi" almadan 11.08.1995-07.07.2000 tarihleri arasında kuyudan izinsiz sanayi suyu satışı yaptığının tespiti üzerine, davacı İSKİ Genel Müdürlüğü tarafından tahakkuk ettirilen 294.024.258 TL sanayi suyu satışı ceza bedelinin tahsili istemiyle açılmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 573.maddesinde; "Limited Şirket bir veya daha çok gerçek veya tüzel kişi tarafından bir ticaret unvanı altında kurulur; esas sermayesi belirli olup, bu sermaye esas sermaye paylarının toplamından oluşur.

Ortaklar, şirket borçlarından sorumlu olmayıp, sadece taahhüt ettikleri esas sermaye paylarını ödemekle ve şirket sözleşmesinde öngörülen ek ödeme ve yan edim yükümlülüklerini yerine getirmekle yükümlüdürler.

Limited şirket, kanunen yasak olmayan her türlü ekonomik amaç ve konu için kurulabilir. " denilmek suretiyle limited şirketin

tanımı yapılarak kuruluşu anlatılmıştır.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı bendinde:

a)İdari işlemler hakkında yetki, şekil,sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b)İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c)Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmış olup; kural olarak, idari yargıda ancak Devlete ve kamu tüzel kişilerine karşı açılan davalara bakılabilir.

Buna göre, idare aleyhine dava açılmayıp, davalı mevkiinde Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş ve anılan yasa hükümleri uyarınca faaliyet gösteren ve bu kanuna tabi olan, kamu kurumu niteliği taşımayan, özel hukuk hükümlerine tabi bir özel şirket olan A. Emlak Alım Satım İnşaat Turizm Ltd.Şti. adlı özel hukuk tüzel kişisinin bulunması karşısında, ortada idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksızdır.

Belirtilen bu hususlara göre, davalı özel şirketin, davacı kurum tarafından tahakkuk ettirilen sanayi suyu satışı ceza bedelini ödememesi karşısında, bu bedelin tahsili istemine ilişkin bulunan davanın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Tuzla Sulh Hukuk Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Tuzla Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 17.07.2003 gün, E:2003/201, K:2003/265 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 13.5.2013 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.